

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
ŽUPANIJSKI SUD ŠIROKI BRIJEG
Broj: 63 0 K 036700 24 Kž 2
Široki Brijeg, 13.01.2025. godine

Županijski sud Široki Brijeg u vijeću sastavljenom od predsjednice suda i sutkinje dr. sc. Katice Artuković kao predsjednice vijeća te sudaca Gordane Pažin i Franje Ravlije kao članova vijeća, uz sudjelovanje Slađane Cvitanović kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv osuđenog J. R., C. bar C., veletržnica T., grad Č. (u daljnjem tekstu uvoda i obrazloženja: osuđeni R.), zastupan po izabranom branitelju Emiru R. Karači, odvjetniku iz Sarajeva (u daljnjem tekstu uvoda i obrazloženja: odvjetnik Karača), zbog kaznenog djela Napad na službenu osobu u obavljanju poslova sigurnosti iz članka 359 stavak 2 u vezi sa stavkom 1 Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine¹ (u daljnjem tekstu: KZ FBiH), odlučujući o žalbi osuđenog R. podnesenoj po odvjetniku Karači, izjavljenoj protiv Presude Općinskog suda u Ljubuškom broj: 63 0 K 036700 24 K 2 od 19.09.2024. godine, na sjednici vijeća od 13.01.2025. godine, donio je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neutemeljena žalba osuđenog J. R. podnesena putem izabranog branitelja Emira R. Karače, odvjetnika iz Sarajeva a Presuda Općinskog suda u Ljubuškom broj: 63 0 K 036700 24 K 2 od 19.09.2024. godine **SE POTVRĐUJE**.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Ljubuškom (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud) broj: 63 0 K 036700 24 K 2 od 19.09.2024. godine (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda), usvojen je zahtjev osuđenog R. i kazna zatvora u trajanju od 11 mjeseci izrečena Presudom Županijskog suda Široki Brijeg broj: 63 0 K 036700 23 Kž od 12.02.2024. godine, zamijenjena je novčanom kaznom u iznosu od ... KM koju je osuđeni R. obvezan platiti u jednokratnom iznosu u korist Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine na račun broj: ..., kod Union banke d.d. Sarajevo, vrsta prihoda 723 113, u roku od 30 (trideset) dana od dana pravomoćnosti prvostupanjske presude a dokaz o izvršenoj uplati dostaviti u spis prvostupanjskog suda pozivom na broj predmeta, u protivnom prvostupanjski sud će donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora a ako osuđeni R. novčanu kaznu plati djelomično, izvršiti će se kazna zatvora razmjerno iznosu koji nije uplaćen.

Na prvostupanjsku presudu žalbu je izjavio osuđeni R. putem odvjetnika Karače zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka i neadekvatne zamjene zatvorske kazne u novčanu kaznu, predlažući da se prvostupanjska presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku.

¹ Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj: 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23.

Žalbom se ukazuje da prvostupanjska presuda počiva na bitnoj povredi odredaba kaznenog postupka iz članka 312 stavak 2 Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine² (u daljnjem tekstu: ZKP FBiH) u vezi sa člankom 47 stavak 7 KZ FBiH te da je s tim u vezi obrazloženje prvostupanjske presude paušalno i neutemeljeno obzirom da je odredbom članka 47 stavak 7 KZ FBiH predviđeno da najniži dnevni iznos novčane kazne iznosi jednu šezdesetinu, a najviše jednu trećinu posljednje službeno objavljene prosječne mjesečne neto plaće zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine koju objavljuje Federalni zavod za statistiku.

Nadalje, žalba smatra da je zakonodavac modul plaćanja novčane kazne postavio alternativno; kao dnevni iznos ili određeni iznos, ovisno o opredijeljenosti samog zahtjeva osuđene osobe a u konkretnom slučaju zahtjev osuđenog R. je opredijeljen na dnevni iznos. S tim u vezi, prilikom odmjeravanja dnevnog iznosa, sud je vezan zakonskim minimumom i maksimumom, odnosno raspon je od 1/60 do 1/3 mjesečne neto plaće zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine a odmjeravanje se vrši prema relevantnim okolnostima koje se tiču osobnosti osuđenog i kaznenog djela, kao i same svrhe kažnjavanja.

Žalbom se također ukazuje da je Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj: 42/10) uveden institut zamjene kazne zatvora u kazneno zakonodavstvo Federacije Bosne i Hercegovine, konkretno odredba članka 43 a) Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine koja u stavku 1 propisuje da se izrečena kazna zatvora po zahtjevu osuđene osobe mora zamijeniti novčanom kaznom a u stavku 2 se navodi omjer 1 dana izrečene kazne zatvora i novčanog iznosa.

S tim u svezi, žalba smatra da prvi kriterij primjene kaznenopravnog zakonodavstva, kako materijalnog tako i procesnog, predstavlja obavezu suda da primjeni onaj propis koji je blaži po optuženog/osuđenog pa kada bi se navedeni propis tumačio sa stanovišta specijalnosti onda bi se i po osuđenog R. morao primijeniti onaj dio norme koji je za njega najpovoljniji a to je najniži dnevni iznos, odnosno 1/60 prosječne mjesečne neto plaće u FBiH, imajući u vidu potpuno odsustvo kriterija po kojima bi se sud ravnao prilikom odmjeravanja zamjenske novčane kazne u navedenom rasponu, što nalaže i načelo vladavine prava koje u svom temelju, predstavlja načelo pravne sigurnosti.

Konačno, žalba ukazuje da se Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Odluci AP 2705/12 pozvao upravo na to da načelo pravne sigurnosti, između ostalog, podrazumijeva da uspostavljeni mehanizmi i institucije djeluju u skladu sa zakonima koji su opći, određeni, jasni, postojani i koji se jednako primjenjuju prema svakome, da ovo načelo podrazumijeva i zabranu arbitrarnosti u odlučivanju i postupanju svih tijela vlasti koja moraju djelovati isključivo u skladu sa zakonom i u okviru ovlaštenja koja su im zakonom dodijeljena uz postojanje institucionalnih garancija, pa u tom smislu a da bi se osigurala ustavna garancija vladavine prava i otklonila moguća diskriminacija, navedena norma morala bi biti preciznija, odnosno sadržavati objektivne kriterije za odmjeravanje visine novčane kazne a do tada norma ne može biti tumačena na štetu osuđenih osoba a prema gore izloženim načelima o primjeni blažeg kaznenopravnog propisa (Ustavni sud, Odluka broj U 16/08 od 28. ožujka 2009. godine, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine broj: 50/09, točka 39).

Shodno svemu izloženom žalba zaključuje da se prvostupanjski sud trebao opredijeliti

² Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj: 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20.

za dnevni iznos kazne koji je povoljniji za osuđenog R.

U odgovoru na žalbu Županijsko tužiteljstvo Županije Zapadnohercegovačke, Široki Brijeg (u daljnjem tekstu: tužiteljstvo) broj: T08 0 KT 0006193 18 od 18. prosinca 2024. godine, ističe da su neutemeljeni svi žalbeni navodi te predlaže da se ista odbije kao neutemeljena.

Konkretno, tužiteljstvo ističe da žalba nije uredna obzirom da se kao jedan od žalbenih navoda zbog kojih se pobija prvostupanjska presuda navodi kao razlog „neadekvatna zamjena zatvorske kazne u novčanu kaznu“, koji žalbeni razlog kao takav nije propisan odredbama ZKP FBiH.

Nadalje, tužiteljstvo smatra da je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je odlučujući o zahtjevu osuđenog R., za zamjenu kazne zatvora za novčanu kaznu, na temelju odredbi članka 43 a) KZ FBiH, donio prvostupanjsku presudu kojom mu je izrečenu kaznu zatvora u trajanju od 11 mjeseci zamijenio novčanom kaznom u iznosu od ... KM, obzirom da je citiranim zakonskom odredbom jasno propisano da se izrečena kazna zatvora u trajanju do 1 godine, na zahtjev osuđenika zamjenjuje novčanom kaznom koja se plaća u jednokratnom iznosu u roku od 30 dana, te da se kazna zatvora zamjenjuje novčanom kaznom tako što se svaki dan izrečene kazne zatvora izjednačuje sa 100 KM ako se novčana kazna utvrđuje u određenom iznosu.

S tim u vezi, tužiteljstvo smatra kako je iz predmetnih obligatornih zakonskih odredbi razvidno da je prvostupanjski sud na pravilan način izvršio osuđenom R. zamjenu izrečene kazne zatvora za novčanu kaznu, pa je jasno da su potpuno neutemeljeni svi navodi iz žalbe radi čega se predlaže da se ista odbije kao neutemeljena.

Detaljnije stavove iznesene u žalbi i odgovoru na žalbu, sud će iznijeti prilikom ocjene svakog žalbenog navoda, međutim, obzirom da je intencija članka 6 Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama³ (između ostalog) da se ispituju samo oni izloženi argumenti koje sud smatra relevantnima, a ne svi argumenti koji su izloženi, to je ovaj sud uzeo u obzir sve argumente iz žalbe i odgovora na žalbu a razloge iznosio samo u odnosu na one argumente i činjenice koji su relevantni i od značaja za odluku u konkretnoj kaznenoj stvari⁴.

Žalba nije utemeljena.

U smislu članka 321 ZKP FBiH ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu u granicama žalbenih navoda ali i po službenoj dužnosti (u dijelu je li na štetu osuđenog R. povrijeđen Kazneni zakon), pa je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Kako to i prvostupanjski sud pravilno obrazlaže, odredbom članka 43 a) KZ FBiH, jasno je propisano da će se izrečena kazna zatvora u trajanju do jedne godine, na zahtjev osuđenika zamijeniti novčanom kaznom koja se plaća u jednokratnom iznosu u roku od 30 dana, s tim da se kazna zatvora zamjenjuje novčanom kaznom tako što se svaki dan izrečene kazne zatvora izjednačuje sa 100 KM ako se novčana kazna utvrđuje u određenom iznosu.

Nadalje, obzirom da je pravomoćnom Presudom Županijskog suda Široki Brijeg broj: 63 0 K 036700 23 Kž od 12.02.2024. godine, osuđenom R. izrečena kazna zatvora u trajanju

³ Objavljena u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine broj: 6/99.

⁴ Isto i Europska komisija za ljudska prava, Odluka o dopustivosti broj: 10938/04 od 09.12.1986. godine i presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 09 0 K 001427 Kž 11 od 22.04.2010. godine.

od 11 mjeseci, te da je osuđeni R. podnio zahtjev za zamjenu kazne zavora za novčanu kaznu, i ovaj sud zaključuje da su ispunjeni uvjeti za zamjenu kazne zatvora u novčanu kaznu u smislu odredbe članka 43 a) KZ FBiH.

S tim u vezi, prvostupanjski sud je pravilno primijenio odredbu članka 43 a) KZ FBiH, na način da je kaznu zatvora u trajanju od 11 mjeseci pretvorio u novčanu kaznu, smatrajući da mjesec ima 30 dana i svaki dan kazne zatvora izjednačio sa 100,00 KM, pa je odlučivši na taj način, uvažio prijedlog iz zahtjeva osuđenog R. a istovremeno ocijenio da je jedini mogući pouzdan način utvrđivanja novčane kazne taj da se novčana kazna utvrdi u određenom iznosu, tako da je kao konačan iznos novčane kazne utvrđen iznos od ... KM.

Iz prednjeg proizlazi da je zakonska odredba na koju se poziva žalba i to tekst odredbe članka 43 a) Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine kako je glasio objavljen u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine broj: 42/10, izmijenjen na način da su člankom 3 Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj: 46/16) brisane riječi članka 43 a) KZ FBiH koje glase: „sa jednim dnevnim iznosom novčane kazne ili“.

Posljedično navedenom, neutemeljeni su i svi žalbeni navodi u pogledu obrazlaganja primjene navedene odredbe, obzirom da ista više nije na pravnoj snazi, tj. brisana je na način prethodno obrazložen pa je s tim u vezi neutemeljeno i pozivanje na primjenu odredbe članka 47 stavak 7 KZ FBiH koja propisuje najniži dnevni iznos novčane kazne, koji više ne postoji kao način zamjene kazne zatvora novčanom kaznom u smislu članka 43 a) KZ FBiH.

Temeljem izloženog, ovaj sud je odlučio kao u izreci pozivom na odredbu članka 328 ZKP FBiH.

ZAPISNIČARKA

Sladana Cvitanović

PREDSJEDNICA VIJEĆA

dr. sc. Katica Artuković